

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cismădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat „la literatură”

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Națiune —
naționalitate.

(tov.) Totdeauna când e vorba de noi, poporul român din țările de sub coroana Sfântului Stefan, și când e vorba de celelalte popoare conlocuitoare din țeară, stăpânitorii noștri de astăzi ne numesc: *naționalități, naționalitate.*

Totdeauna când e vorba de Maghiari, guvernării noștri se întitulează pe sine de *națiune.*

Ei sunt *națiune*, noi suntem *naționalitate.*

E corectă distincția aceasta, făcută din partea stăpânitorilor noștri? Nu e corectă. Pentru că fiecare popor din țeară, în totalitatea sa e *națiune*; și numai în particularitățile sale, în însușirile sale marcante, cari îi dau caracterul distinctiv și îi constituiesc *individualitatea* sa națională, e — *naționalitate.* Fiecare popor e deci *națiune* și *naționalitate* deodată; și se cere otezanța compatrioților noștri de rasă maghiară, ca să se falsifice până și știința și să se afle, că *națiune* e mai mult decât *naționalitate*, că *națiune* e întregul, ear' *naționalitățile* sunt părțile întregului.

Nu-i așa, domnilor Maghiari! *Națiunea* e totalitatea unui popor, ai cărui membri sunt legați în comunitate prin limbă, origine, datini și moravuri. *Națiunea* e deci corp viu, cu voință și viață proprie. Corpul acesta poate să voiască ceva, și poate să eșecute aceea ce voiește.

Însușirile apoi, cari fac ca membrii unui popor să se lipească unii de alții și să formeze *națiunea*, — corpul viu și cu voință proprie, — cari le pregătesc caracterul național: formează *naționalitatea* lor. *Naționalitatea* e atribut al corpului, nu e corp.

În sens strict, *națiune* și *naționalitate* e deci tot una, e poporul; la nici un cas însă *naționalitatea* nu e parte din *națiune*, și nu e ceva mai puțin decât *națiune.*

De unde au luat-o, cum au venit Maghiarii la distincția aceasta și la ideea să ne numească pe noi *naționalitate*, ear' pe ei *națiune*, — sigur că nici unul dintre ei nu ne-ar pute spune.

Pentru că istoria nu cunoaște deosebirea aceasta. Legile vechi maghiare, când vorbește despre noi, ne numesc *națio*. Rescripțiile împărătești tot așa. Chiar și cele mai rușinoase legi pentru Maghiari, — *„Aprobările și Compilațiile”* nu ne zic altcum decât *„oláh națio”*. Va să zică eram *națiune*, un corp național și pe atunci. Ear' în *„Ratio educationis”* de pe vremea împărătesei Maria Teresa, sunt înșirate șapte *„națiuni”* principale, din cari e format regatul Ungariei. De unde urmează, că nu era totdeauna o *„singură națiune alcătuitoare de stat”* în Ungaria.

Națiunile acestea șapte sunt numite astfel:

„Hungari proprii dieți, Germani, Slavi, Croati, Rutheni, Illyri (Sârbii), Valahi, qui omnes linguis utuntur propriis multumque inter sese dissidentibus.”

Națiuni au fost deci popoarele Ungariei în vechime, până la 1848, când apoi noțiunea a fost rezervată pe seama *„națiunii unitare politice”*, sub ce aveau să fie înțelese toate popoarele țării, adică *„națiunea politică ungară”*, — ear' popoarelor, cari constituiau *națiunea ungară*, li s'a dat numirea de *naționalitate, naționalități.*

Distincția a fost însă greșită și atunci, la 1848; cu atât mai greșită e ea astăzi, când sub *națiune* nu se mai înțelege *națiunea politică ungară*, adică totalitatea popoarelor din țeară, ci se înțelege *„națiunea maghiară”*, astăzi singură alcătuitoare de stat. Ei sunt astăzi *națiunea*, noi suntem *atributul!*

E de înțeles, că Maghiarii, în înțururarea lor, fac distincția aceasta; e

de înțeles că ei, pentru a ne da nouă, popoarelor conlocuitoare, un rol mai inferior în formațiunea de stat, ne numesc *naționalități*, sub ce ei înțeleg: *particulele ale întregului.* Dar' nu e de înțeles, cum de noi naționalitățile, și în special noi, Românii, am acceptat distincția aceasta greșită, și pare-că din adins nu mai folosim cuvântul *națiune*, ci *naționalitate*, când e vorba să exprimăm noțiunea: *popor.*

În trecut foloseam cuvântul cel adevărat, — *națiune.* Și dreptul de a-l pute întrebuința ne-a fost recunoscut. În toate memorandele, petițiunile și plângerile noastre adresate Monarhului și guvernului, în anul 1848 și cei următori, e vorba de *„națiunea română”*, nu de *naționalitatea română.* Și în toate rescripțiile împărătești, date ca răspuns la numeroasele noastre petițiuni, se accentuează *„fidelitatea națiunii române”* către tron și casa domnitoare, nu a naționalității române. Tot pe basa aceasta ni s'au decretat bisericile de *„națiuni”*. Dar' și mai mult *„Națiunea română”* a fost înarticulată chiar în legea sancționată de Monarch, ca *„națiune politică”* egal îndreptățită cu celelalte națiuni din Ardeal. Va să zică, avem și basă legală de a ne pute numi *națiune* și nu *naționalitate* cum cer înfurmurații noștri stăpânitori de astăzi. Și totuși nu o facem.

Oare de ce?

Programul nostru din 1848 se începea cu *„națiunea română cere”*. Programul nostru actual se începe cu *„partida română va lupta”*. De ce oare postulatele cuprinse în actualul nostru program sunt înșirate ca pretenziunile *„partidului român”* și nu ca cererile *„națiunii române”*?

Sigur pentru că s'a avut în vedere, că *„partida română”* e identică cu *„națiunea română”* deoparte, ear' de altă parte s'a încunjurat din adins tot ce ar pute atinge susceptibilitatea compatrioților noștri maghiari, ca înțelegerea cu ei să ne fie cu atât mai ușor posibilă.

Cum însă nu e chip ca ei să ne înțeleagă, — pentru că nu vreau să ne înțeleagă, — va trebui să mergem și în chestia atinsă acolo unde ne trimite dl Széll, — îndrăgim la patruzeci și opt!

Sibiu, 8 Nov. n.

Intervenția Monarhului. La prânzul de Curte, dat zilele trecute, Monarhul s'a întreținut mult cu unii deputați maghiari, întrebându-i despre raporturile politice interne maghiare. Tema de predilecție era *cuota. Horváthy* a împărtășit M. Sale, că comisiunea maghiară va începe firul pertractărilor cu comisiunea austriacă în decursul săptămânii acesteia, la ce Monarhul a observat, că ar fi foarte bine, dacă de astă-dată pertractările nu ar rămâne lipsite de succes, și dacă factorii parlamentari ar face tot posibilul ca înțelegerea să nu mai fie împedecată. În sensul acesta a vorbit Monarhul și cu alți patrioți. Oare l-au înțeles?

CONSILIU DE COROANĂ. Se telegrafează dela Budapesta, că în decursul săptămânii acesteia, înainte de plecarea Monarhului, se va fi în consiliu de coroană în capitala Ungariei, sub presidenția M. Sale. Spre acest scop vor veni la Budapesta toți miniștrii comuni ai monarhiei. Consiliul de coroană e reclamat de unele chestii apurătoare delegațiilor, asupra cărora guvernele încă nu au putut căde de acord.

În contra paragrafului. Se știe câtă supărare a făcut celor din Austria paragraful de nevoe din constituția lor, și ce servicii bune a făcut

paragraful guvernului decedat austriac. Totdeauna când se oprea în loc mașineria statului se recurgea la paragraful 14, și pedeca era delăturată. Dar' în ședința de Luni a reichsrath-ului austriac paragraful cu pricina a fost pus sub acasă. S'a cerut revisuirea lui, și s'a cerut și ștergerea lui din constituție. S'a cerut apoi și revisuirea *întregei constituții austriace.* În cele din urmă s'a luat hotărârea, ca paragraful să fie dat pe mâna unei comisiuni speciale, care să vină cu o propunere concretă în fața reichsrath-ului.

Principele Carol. Sănătatea micului principe Carol e deplin restabilită și Altele Sa face mici primblări prin casă. Din incidentul convalescenței A. S. s'au trimis numeroase telegramme M. Sale Regelui, în cari se dă expresie bucuriei țării, pentru trecerea primejdiei care amenința țeara și casa domnitoare. M. Sa Regelu a răspuns în termeni foarte călduroși.

DIETA BUCOVINEI. Dieta provincială a ducatului Bucovina va fi convocată pe la mijlocul lunii Decemvrie. Se prevede desbateri foarte agitate, dat fiind că deputații români vor deschide o campanie energetică în contra guvernului local, pentru șicanele și nedreptățile făcute Românilor bucovineni.

Miscarea Croaților. Duminecă s'a ținut o întrunire publică în Zagreb, convocată de către opoziția croată. S'a votat cu mare însuflețire o rezoluțiune, de cuprinsul următor: Dieta provincială croată să fie rugată ca să întreprindă imediat pașii de lipsă pentru încorporarea Dalmației la regatul croato-slavon. S'a votat și a doua rezoluțiune, în care se cere independența financiară a Croației, va să zică, desfacerea comunității cu Ungaria.

Congresul catolic. Semioficiosul „Pol. Ert.” are știre, că congresul bisericii catolice va fi convocat și se va întruni în luna Ianuarie anul viitor, fiindcă până atunci abia vor fi terminate lucrările pregătitoare deoparte, ear' de altă parte mulți membri de frunte ai congresului sunt și membri în delegațiunile și vor avea să iie parte la ședințele delegaționale, cari probabil vor dura până pe la mijlocul lui Decemvrie. Proiectul minorității referitor la autonomia bisericii catolice, va fi comunicat membrilor congresuali pe calea episcopilor.

Cuota.

În chestia cotei primește „Neues Wiener Abendblatt” următoarele informațiuni dela Budapesta: „Comisiunea maghiară, emisă pentru stabilirea cotei, va provoca în curând o deciziune în chestia cotei, de aceea va intra imediat în tratări verbale cu comisiunea austriacă, fără să schimbe însă nunițiunile și renunțările obicnuite. Împrejurarea, că comisiunea maghiară a cerut dela guvernul seu să-i pună la dispoziție toate socotelile de stat de pe anii 1896 și 1897, face a spera, că comisiunea maghiară nu va mai fi la punctul ei de vedere din trecut, prin urmare apropierea între cele două comisiuni va fi de astă-dată posibilă. Pe basa conspectelor aflătoare la socotelile de stat, despre dările directe și indirecte, va pute să-i facă comisiunea maghiară singur calculul, că *cuota* trebuie urcată — pentru Ungaria. Prin această nu se zice însă și nu se poate zice, că comisiunea maghiară va ajunge la același rezultat pe care l'a scos comisiunea austriacă, din datele statistice, cari li stau ei la dispoziție. Dar' fie apropierea cât de mică între cele două comisiuni, e suficientă pentru ca ce mai trebuie să suplimentăm guvernele. La verdictul Coroanei nu se va apela de astă-dată; asta e sigur.”

Din parlamentul maghiar.

— Filipica lui Ugron. —

Ședința de Luni a dieței maghiare a fost interesantă. Sécuiul Ugron, ales deputat la dietă din grația lui Széll, și-a vârsat veninul asupra situației politice din Ungaria, din întreaga inimă și cu toată puterea — glasului ce-l are. A fost teribil Ugron; atât de teribil, încât prim-ministrul Széll a trebuit să iie imediat cuvântul și să-i răspundă, reducând la adevărata lor valoare *„monstrii”* ce-i zugrăvise Ugron în fața parlamentului. Széll a zis că s'au monstrii; în fapt însă nu sunt monstri. Sunt foarte multe adevăruri cuprinse în filipica lui Ugron, de aceea o vom schița pe scurt. Ansă la rostirea vorbirii i'a dat lui Ugron legea despre indemnizare, asupra căreia s'a început discuția în ședința de Luni. A vorbit întâiu Kossuth, denegând votarea indemnizării din punct de vedere principiar. Din același punct de vedere nu o votează nici partidul popular, în numele căruia a vorbit deputatul Mocsy. A mai vorbit Komjathy, în sens kossthist, ear' după el a luat cuvântul Ugron.

„Era nouă”.

Ugron începe cu schimbarea făcută în conducerea de stat și zice, că s'a premenit guvernul, dar' cu toate acestea a rămas cel vechiu. Tot ce e nou, e moda de a purta pe buze devisa: *„lege, drept și dreptate”*. Fiecare om o rostește. Dar' devisa încă nu s'a prefăcut în realitate, pe nici o treaptă a administrației publice. Nu e decât articol de modă în gura oamenilor, care acopere multe, explică multe; dar' nu rezolvă nimic. De aceea, el, Ugron, nu poate să voteze guvernului încredere, pentru că basa aprecierilor sale asupra activității guvernului, trebuie să o formeze succesele ce le pune în vedere modul de ocărnuire al guvernului, ear' aceste succese el nu le vede, nici în apropiere, nici în depărtare.

„Națiunea”.

Situația națiunii, singură alcătuitoare de stat, e desperată, — după Ugron. Națiunea, — zice Ugron, — nu e obicinuită să audă adevărul și realitatea serioasă. (Da; pentru că ați nutrit-o numai cu minciuni și cu esagerări! Red. Trib.) Națiunea e astăzi cu mult mai deprăvată, coruptă, uitată de sine; conștiința ei națională e mult mai adormită; ear' sensibilitatea pentru scopuri înalte a pierdut-o într'atăta, încât nici pentru scopuri mai mărute. cari se pot ajunge cu mijloace mai modeste și cu o mică schimbare de sistem — nu se mai poate câștiga. Astăzi, când după 32 de ani, națiunea stă în fața problemelor mari, vedem că aripele, cari ar pute să o poarte pe sus, ca cum ar fi vulturul din pajura noastră, sunt aripi de găscă, cari produc vultură de praf, dar' din mijlocul prafului ea abia se vede. **Murdărie și necurătenie e tot ce o încunjură.**

Forțe divise.

Ugron atribuie toate relele politice cercurilor vieneze, care culminează în divizarea forțelor, așa, ca ele să se consume reciproc. De aceea s'au disgustat și *„amicii”* din Austria și duc acum o politică contrară Maghiarilor, contrară intereselor *„națiunii”*. Ugron zice așa: „O agitație sistematică a făcut ca Ungaria să vină mai de multe-ori în conflict cu Serbia și cu România. Cu guvernul Ungariei nu poate veni nime în conflict, din străinătate, pentru că guvernul ungar nu există pentru străinătate. De aceea s'a dus agitația în contra *„națiunii maghiare*, și aceiași Români și Serbi, cari au urmărit cu simpatie nișuțele noastre de eliberare, sunt astăzi cei mai rei și neîmpăcați inimi ai noștri; și tot așa cum geograficește sântem isoiași de lume, sântem încunjurați și în lumea sentimentelor numai de inimi, căci amicii nu avem, nici unde, nici unde! (Aprobări). Aceasta o face — după Ugron — politica austriacă, cu intrigele ei, pentru că principiul acestei politici este, ca un neam să fie îndârjit în contra celuilalt; unul să devină dușman celuilalt. E politica divisirii forțelor, cari luptându-se între ele, se nimicează reciproc. Și politica aceasta dă roade. Cu Croația stăm în dușmănie. Cine poate zice cel puțin că Croații și acum ne sunt frați și amici ca la 1868? În Fiume înzădar mai căutam dragostea cu care se lipiau oamenii de noi înainte cu 32 de ani. Și *naționalitățile din țeară n'au avut ele mai înainte alte sentimente față de noi? Le-a câști-*

gat cineva pe partea noastră? Ear' dacă nu le-a câștigat, ridicat-a *națiunea* cel puțin la o putere care să le impună, și să le facă să se plece în fața puterii superioare? Ne lăudăm cu consolidarea; ear' elementele cari compun statul le ținem în agitație și stîrnim ură în ele, așa, ca petrele statului să fie sigure numai până e liniște. Cum se începe o mișcare oare-care, se duc petrele, se duce statul!

Vieța intelectuală.

Ugron zugrăvește groaznic de fidel și partea intelectuală a vieții Maghiarilor. Zice că totul e spolia la ei. Nimic solid și nimic de valoare. Tot ce se produce e *palidă imitație*. Întreaga educație a *națiunii* e germană. Flacăra și raza intelectuală a națiunii devine tot mai mică. „Știința noastră”, — zice Ugron, — „cu care ne lăudăm atât de mult, nu e decât compilație și furătură din literatura străină, și pentru-ca să nu se poată constata furtul, se recurge la opuri științifice obscure, puțin cunoscute. Națiunea nu cetește și nu simte. N'are atragere către literatura maghiară. Nu cetește decât gazete. Și cum gazetele dau lectură de zi, națiunea nu se ridică deasupra scorniturilor de senșafie.”

Societatea.

Societatea maghiară e coruptă, — zice Ugron. Țeara aceasta nu e pentru aceea, ca să aducă servicii *națiunii*, ci *individuiilor*. E clădită pe protecție. În Ungaria încep oamenii a nu mai înveta nimica, pentru-că ved că știința n'are nici o valoare. Nu capacitatea și caracterul deschid porțile și fac loc omului ca să urce treptele, ci *protecția și afinitatea*. Națiunea ar trebui să fie instruată ca să lucreze mai mult și să umble mai puțin după protecție. Fiecare să trăiască din munca sa și după meritele sale. Națiunea ar trebui să știe aceea ce nu știe, că munca fiecărui om e numai parte întregitoare a marelui operei pe care are să o servească națiunea, ca corp întreg.

Onoarea națiunii.

Onoarea națiunii Ugron nu o vede în aceea, ca la consulatele străine și în armată să se facă loc convenit pe seama națiunii, adică pe seama limbii maghiare, ci ar vedea-o atunci, dacă Maghiarul ar fi de nou împărtășit în străinătate de stima de care se bucura mai înainte. (Cine e de vină că ați pierdut-o? R. »T.«) Au fost timpuri în cari numai pentru-că Maghiarul era Maghiar, ni se făcea tot ce ceream, eram ocrotiți și apărați. (Lumea nu vă cunoștea pe vemeurile acelea! R. »T.«) Dar' *națiunea* trebuie să se arete deamă de acest lucru. Și deamă e numai națiunea, despre care se poate zice că are scopuri mari proprii; că stă în serviciul libertății; că apără și ocrotește instituțiunile autonome; că nu pune lanțuri pe brațele nimănui; că nu poate privi impasibilă cum se pun lanțuri altora și nu suferă ca în organizația proprie de stat să i-se pună lanțuri pe mâni și pe picioare.

Zăpadă, tînă.

Ugron critică dualismul și încheie, constând, că cu venirea lui Széll la putere nu s'a întemplat alta, decât, că peste tina mare ce era în partidul dela putere, a căzut un strat subțire de zăpadă. Dar' cel-ce nu știe, și calcă cu nădejde în zăpadă, necesarmente dă de tînă. Și dacă se va topi zăpada, tina are să fie și mai mare. Concede că Széll are multă bună voință, dar' nu poate să facă mari îndreptări, pentru-că nu l' lasă cei dela spate. Sunt multe spirite rele în jurul guvernului, cari ca prin farmec s'au prefăcut acum în porumbi blânzi, dar' abia așteaptă momentul ca să-și iie firea de mai înainte și să devină earăși spirite rele. Schimbare de sistem ar fi numai atunci, dacă cel vînovat ar fi totdeauna pedepsit, și dacă călcarea dreptății în picioare n'ar rămâne nici-odată nepedepsită. Și fiindcă nu s'a schimbat sistemul, — nu votează indemnizarea. (Aplause).

Răspunsul lui Széll.

Széll s'a sculat și a răspuns. A zis că acușele aduse sînt atât de grave, încât nu le poate lăsa fără răspuns. Pre-dica lui Ugron e prea esagerată. De aceea nici nu e predică, ci un complex de monstruosități. Nu e Ungaria așa cum a zugrăvit-o Ugron. Cu Austria trebuie să rămănem în raporturi bune, pentru-că fără Austria statul maghiar ar fi mult mai periclitat de cum e astăzi (Cred și eu! Red. Trib.) Crede că politica sa e bună. Trebuie să prindă teren odată convingerea, că țeara acea-

sta e un corp politic. *Noi toți suntem frați egali în corpul acesta.* (Nu o prea simțim! Red. Trib.) *Nu persecutam pe nimeni pentru rasa la care aparține și pentru limba ce o vorbește.* (Noa! De când? Red. Trib.) Altă politică nu știe să facă. Politica sa e politică de bună credință. Ear' funcționarul, care nu o înțelege, poate să plece, pentru-că el, Széll, îl va declara de neaptesă execută politica ce a inaugurat-o. Se poate că politica sa nu e ideală, nu sboară pe sus, dar' e politică reală, care ține cont de împrejurări. »Să nu creadă nimeni, că dacă s'ar proclama uniunea personală, ne-am scălda în lapte și în miere, — zice Széll. Cu mult mai mici lucruri provoacă mari zguduiri. Ar fi prea riscată întreprinderea pașilor în direcția aceasta. De aceea el, Széll, rămâne pe lângă politica sa și se supune verdictului dietei în privința încrederii. (Aplause).

Referitor la *cuotă* prim-ministrul Széll a zis, că nu a sosit încă timpul să vorbească și în chestia aceasta. Dar' va vorbi când va sosi timpul și se va vedea că nu s'a făcut nici un pas greșit sau incorect din partea guvernului maghiar.

Era la două și jumătate când și-a terminat ministrul-președinte Széll vorbirea, între velle aprobări ale mamulicilor sei, cari se esamiau reciproc, că oare cari dintre ei sunt *spiritele rele* metamorfosate acum în *porumbi blânzi*?

Continuarea discuției a fost ieri, Marți, și s'a terminat cu votarea legii despre indemnitate. Astăzi se începe discuția specială.

Festivitățile pentru doamna Bădilă.

— Raport special. —

Cluj, 5 Nov. 1899.

Cea mai interesantă și cea mai entuziastă recunoștință pentru faptele mari în favorul națiunii, constituie nu numai o datorie elementară, dar' și un mijloc efectiv al educației sufletului spre idealism și al creșterii în spiritul abnegațiunii sincere.

Festivitățile frumoase aranjate Sâmbătă, la 4 Nov. în Cluj, cu ocazia parastasului pentru fericita d-na Bădilă, din partea tinerimei noastre universitare, ofer o probă sigură despre folosul recunoștinței serioase, ear' nu convenționale.

Ziua de 4 Nov. le-a fost Românilor din Cluj, cum și în genere nouă — o zi de *sărbătoare națională*, care a răcorit, a întărit, a inspirat și a ridicat inimile românești.

Importanța fundatiunii a fericitei d-ne Bădilă a câștigat prin aceste festivități un schimb de strălucire nouă, ear' memoria generoasei testatoare a luminat inimile tinerimei și a îndemnat pe toți la muncă altruistă, la pace sinceră, la jertfă desinteresată.

Poate fi liniștit la ceruri sufletul defunctei: sămânța aruncată începe a da roade alese....

Pregătirile.

Cu zile înainte tinerii universitari aranjă cu drag pregătirile necesare, pentru-ca festivitățile să reușească cât se poate mai satisfăcător.

Corul tinerimei, sub conducerea destoinică a dlui Iuliu C. Jaga, st. jur. se prepera cu zel în exercitarea cântărilor funebreale, ear' pentru celelalte puncte ale programului încă se luă de cu vreme cuvenite măsuri.

Pentru-ca proiectata ședință a tinerimei să fie într'adevăr la înălțime, tinerimea a rugat pe distinsul frunțas dl Dr. A. Isac a rosti d-sa discursul festiv, ear' dl Isac, spriginitor devotat al tinerimei, a primit cu plăcere încredințarea tinerimei.

Deasemenea, dl protopresbiter gr.-or. Tului Rogescu și dl protopop greco-catolic Laslo au primit să celebreze parastasul.

Tinerimea.

Înainte de orele 8 dim. tinerimea universitară se afla adunată în număr mare la «Casina română», de unde în grupă s'a pus în mișcare spre biserica gr.-cat. unde avea să se țină întâiul parastas.

Pe străzi, lumea străină sta pe loc uimită privind fără să înțeleagă frumosul grup al tinerimei române. Nu știau că avem și noi figuri mărețe și că avem și devotamentul de-a le sărbători cu vrednicie....

La biserica gr.-cat.

Serviciul divin s'a început la orele 8 și a fost celebrat de dl prot. Laslo și de dl capelan Roșian.

Tinerimea asista în număr de vre-o 50 (cei mai mulți sunt duși acasă), ear' comitetul local al «Asociațiunii» era reprezentat prin vre-o trei membri din comitet. Membri din inteligență erau puțini.

În decursul serviciului, corul tinerimei a executat cu precizie cântările bisericești.

Abia după orele 9 s'a început oficierea parastasului, care a fost foarte scurtă și ar fi putut fi mai ceremonioasă.

La biserica gr.-or.

Dela biserica gr.-cat. tinerimea, reprezentanții comitetului «Asociațiunii» și membrii din inteligență au plecat la biserica gr.-or.

Aici erau adunați mai mulți membri ai clasei noastre culte, între cari și câteva dame, anume doamna Dr. Isac, doamna Rogescu, doamna v. d. Rogescu, d-soara Rogescu ș. a.

Parastasul a fost celebrat în completă ceremonie de dl protopop Rogescu, asistat de un preot.

S'au rostit toate cântările cuvenite, ceea-ce a dat solemnității aspectul cel mai demn.

Corul tinerimei a executat și aici cântările bisericești.

Creștinii adunați ascultau cu evlavie și în lacrimi blagoslovirea fericitei defuncte... Părea că iocana-i mărețe s'a sălășluit în biserică....

După terminarea parastasului dl protopop Tului Rogescu a rostit cu voce emoționată și cu spirit aventat o cuvântare plină de sentimente creștinești și românești, în memoria defunctei.

În special, oratorul a subliniat rolul bisericii noastre, care a făcut educația sufletească a marelui binefăcător și a îndrumat la binecuvântarea ce o varsă biserica asupra neamului nostru și asupra tuturor fiilor sei credincioși.

Cuvântarea, ascultată cu cernic de toți, s'a terminat îndemnând la imitarea faptei mărețe și la adorarea celei-ce cu desinteresare a servit-o.

Sedința festivă.

Incontestabil, momentul cel mai remarcabil al festivităților a fost *ședința festivă*, aranjată de tinerime în localitatea «Casinei române».

Pe la orele 11 a. m., sala de frunte era fixată de public ales și de tinerime. Din inteligență am remarcat, familiile Dr. Isac, Aleșiu Pop, Podoabă, Ilea și alții. Toți au remarcat cu surprindere absența dela toate festivitățile a mai multor domni, cari la făptuire de natură tristă pentru neam se ved totdeauna, dar' la asemenea festivități, înălțătoare — nici-odată....

Faptul e condamnabil, de aceea nu vreau să întunece strălucirea festivităților, comentându-l.

Programul ședinței a fost următorul:

1. «Imn funebru» de A. Popovici, esec. de corul tinerimei.
2. Cuvântarea dlui Dr. A. Isac.
3. Elegie de dl Ioan Scurtu, abs. în fil. și stud. în drept, declamată de dl G. Novacovici, stud. în drept.
4. Programul tinerimei referitor la manifestările tinerimei, de dl G. Dubles, student în drept.
5. «Cu sfinții odihnește», de D. Cunțan, esec. de corul tinerimei.

Programul a fost executat cu demnitate cuvenită și a făcut impresiunea solemnă asupra publicului întreg.

Corul tinerimei condus de dl Jaga, a fost și aici la nivel vrednic de laudă.

Cuvântarea dlui Dr. Isac.

Culminația ședinței a fost cuvântarea savantă a dlui Dr. Aurel Isac.

Un teren larg științific, o privire înălțată la ideale, un foc nobil românesc și o elocvență captivantă prin forma rapsodică, așa a cuvântat, ascultat de toți, oratorul festiv.

Dl Dr. Isac a vorbit cu aparat istoric, arătându-ne din evoluția culturii universale o sumă de pilde despre fundatiuni făcute spre ridicarea intelectuală și morală a tinerimei universitare. Din aceste premise atât de instructive, oratorul a trecut în aprecierea înaltei însemnătăți a faptului și în special a scopului fundatiunii, și a făcut biografia și panegiricul defunctei și al părinților ei fericitului Demetriu Moldovan și apologet valoroasei matroane d-na Moldovan, născută Farcaș. Pe urmă, ne-a prezentat o frumoasă filosofie a jertfei și a terminat cu nobile cuvinte, relevând admirarea figurilor mari cari au făcut fundatiunea și eterna datorință de recunoștință a neamului.

Cuvântarea a făcut asupra tuturor impresia cea mai profundă.

Decisiunile tinerimei.

Dl Gh. Dubles, student în drept, a rostit în numele tinerimei o scurtă, dar' bine simțită vorbire despre recunoștința datorită marelui binefăcător și a cetit spre solemnă confirmare cunoscutele decisiuni ale tinerimei, (de cari s'a scris deja în «Tribuna»), pe cari le-a consacrat o primire unanimă și entuziastă.

Propunerile sunt următoarele:

1. În semn de recunoștință cea mai profundă și spre gloriificarea generosității fericitei testatoare doamnei Bădilă, tinerimea universitară română din Cluj, decide ca în fiecare an, pe lângă parastase la ambele biserici să aranjeze o ședință festivă specială în memoria defunctei matroane și să se espună biografia doamnei Bădilă și punctele mai însemnate din testament.

2. Tinerimea universitară română decide redactarea unei adrese către comitetul central al «Asociațiunii», semnată personal, pentru-ca în proxima adunare generală să prezente propunerea tinerimei, ca toți beneficiarii fundatiunii să fie obligați la *rebonificarea onorabilă* pe seama fundatiunii.

Propunerile au fost ascultate în solemnă tăcere și aclamate cu entuziasm.

Elegia doamnei Bădilă.

Dl Gh. Novacovici, stud. în drept, a declamat cu sentiment elegia scrisă în memoria defunctei de dl I. Scurtu.

Pentru a da un raport complet, alături aici elegia care exprimă sentimentele de jale și de iubire ale neamului:

ELEGIE.

— La moartea neuitatei Ioana Bădilă. —

În dolu se 'mbracă națiunea întreagă...
Cumplită-i durerea ce spune pribeag:
»S'a dus din viață un ânger sublim
Și groapa 'l-așteaptă în trist țințirim...«

Matroana iubită de toți și slăvită,
Ce-ator viza făc fericită,
Se stinse prea tute în jale lăsând
Pe soț, mama dulce și neamul plângend..

Se stinse. Ci suflatu-i nobil și mare,
Trăste și-acuma... Și lui închinare
Aduce-or cu toții în plâns adânci,
Acei ce jertfira-i făc fericți.

Trăita 'n viață de toți admirată,
Murind deveni-a pe veci neuitată...
Că suflatu-i multora mântuitor —
Din moarte 'nviață și-i nemuritor...

...N'a vrut monumente de marmură rece,
Nici pompă și cântec; ci jale-o petrece
La groapă... Dar' dolul de toți e simțit
Și plâng toți aceia pe cari 'i-a iubit..

Prin jertfă mărețe și neperitoare
Statue-'și înalță eternă... Ca soare
Luci-na sfânt duru-i apururi de-acum
Și-n veci lumina-va al neamului drum!...

Jertfire, eternul simbol mântuirii
E statua-i scumpă, ce-a dat fericirii
Mulțimea de fii oșliți și sërmani,
Cari triști pribegit-au prin lume orfani...

În pace să doarmă matroana iubită,
Ce-ator viza făc fericită,
Și care se stinse în jale lăsând,
Pe soț, mama dulce și neamul plângend!...

Impresia generală.

Cu ședința festivă s'au terminat spre mulțumirea tuturor frumoasele festivități de recunoștință.

Impresia generală lăsată de sərbări a fost una din cele mai bune. Manifestările tinerimei au trezit în inimi mângâierea și lumina recunoștinței adevărate.

Toți s'au depărtat cu sufletul inspirat de credință în ideale și cu inima svienind de admirația pentru marea binefăcătoare, pentru fericitul ei tată și pentru distinsa ei mamă! **Violet.**

Revistă esternă.

Răsboiul în Africa-sudică.

Știrea despre capitularea Lady-smith-ului nu se confirmă. Din contră, Englezii se laudă cu o isbândă.

Cu data de 2 Noemvrie se telegrafează următoarele din *Ladysmith*, din parte engleză:

Azi dimineață pe la orele 6, s'a început un violent foc de artilerie care durează și acum. Vărășmașul a vrut să ochiască lagărul Englezilor, dar' n'a adus nici o vătămare, de oare-ce focul acestora a împedecat pe Buri de a-și așeza tunurile în liniște. Bubuitul tunurilor se aude tocmai dela Colenso.

O altă telegramă din *Londra* sună astfel: Ziarele londoneze au câte un supliment special prin care se face cunoscută o depeșă din *Ladysmith*, cu data de 2 Noemvrie st. n., ora 2 d. a.

În timpul bombardării de azi dimineață o parte din cavaleria noastră și voluntarii au năvălit în lagărul Burilor. Îndată un obus englez a isbit unul din cele mai mari tunuri de ale Burilor, sfărâmându-l complet.

Ca moment nou dăm știrea răspândită, că Papa Leo XIII. a făcut demersuri indirecte ca să poată interveni pentru încetarea războiului, dar' guvernul englez nici nu vrea să audă de această intervenție.

La

Abonament lunar

pentru

Noemvrie st. vechiu

învită

Administrația ziarului «TRIBUNA».

Chestiuni școlare.

Convocare.

Despărțământul Oraviței al Reuniunii învățătorilor din diecesa *Caransebeșului* își va ține adunarea sa de toamnă Joi, 18/30 Noemvrie 1899, la 9 ore a. m. în școala română din *Oravița-montană*. La această adunare sunt poftiți P. T. domni membri fondatori, ordinari și ajutători, precum și toți spriginitorii cauzelor noastre școlare.

Programul:

1. Prelegere practică din socoată cu elevii din clasa I., ce o va ține învățătorul N. Băias.
2. Deschiderea adunării și comunicarea circularului comitetului central.
3. Alegerea funcționarilor.
4. Recensiune asupra prelegerii de sub nr. 1.
5. »Despre manuale«, după un tractat german de G. Dragoescu.
6. Chestiunea esamenelor.
7. Încasarea taxelor.
8. Defigerea locului pentru adunarea proximą.
9. Înscrierea de membri noi.
10. Dispozițiuni pentru adunarea generală.
11. Propuneri.

Oravița-montană, în 10 Nov. 1899.

N. Băias,
secretar.

I. Trăilă,
pres. desp.

Cronica zilei.

O surprinzătoare ilustrată.

O delicată și frumoasă surprindere ar face de sigur ori-cărui Român, ori-cărei Româncă, dacă în zilele acestea ale cartelor postale ilustrate ar primi odată o ilustrată reprezentând pe *Români în Roma*.

Se știe că în timpul din urmă cel mai fericit eveniment în lumea românească a fost manifestatiunea pe care o mână de Români aleși, în frunte cu vecinic tinerul bătrân V. A. Urechău au pus-o la cale în urbea eternă, la poalele măreței colonne a lui Traian.

Care suflet românesc n'a trăsărit la vestea frumoasei sərbări; care Român n'a simțit prin inima sa fiorii mândriei naționale cetind discursurile ce s'au rostit, în fața unei lumi, la umbra columnei lui Traian?...

Să nu fi prins nimeni vr'un moment din aceste în veci memorabile momente? Să nu le fi eternizat prin fotografie? Nu se poate. Știm că s'au făcut chiar *albumuri* întregi, și toate foile ilustrate de renume european ca «*Illustration*» din Paris, și «*Illustrazione*» din Milano, au adus mai multe fotografii dela fața locului.

A face acum o *ilustrată* după vre-o fotografie dela Roma și a da pe aripile poștei veste în toată lumea despre aceasta așa e, că ar fi frumos? Și că Români toți ar folosi mult timp exclusiv numai acest fel de *ilustrate*?

Ei bine! *Ilustrata* s'a făcut. Surprinderea e aci. În editura societății noastre a apărut azi o *ilustrată* postală reprezentând momentul, când ilustrul *Baccelli*, ministrul instrucțiunii publice din Italia, rostește discursul seu celebru, în care zice:

Vă salut pe voi, o neînvingător Români! Voi sunteți o pagină deschisă din istoria Romei.

Se vinde cu 5 cr. exemplarul la librăria noastră. Zece exemplare se trimite franco pentru o coroană. 50 exemplare se vënd cu 2 fl. 25 cr., suta de es, cu 4 fl.

Colectanții de cărți ilustrate vor simți o plăcere; și toți Români vor avea o surprindere plăcută în această mică ilustrată.

Sibiu, 8 Nov. n.

Memento. 9 Noemvrie: Adun. inv. gr.-or. în Timișoara (școala din Elisabetin), spre a se consulta în chestia înființării «convictului învățăcelilor români».

10 Noemvrie: Concurs de notar cerc. în Poiana-Mărului, pretura Bran. — Concurs de notar adjunct în Pauliș, pretura Vârșet. — Alegere de notar în Nădab, comit. Aradului.

12 Noemvrie: «Astra», desp. Lugoj, adunare generală în Sacul. — Reun. de cântări a plug. rom. din Ildoș, concert în Sacul.

14 Noemvrie: Reun. inv. gr.-cat., despărț. Ernult, adunare în Bord.

15 Noemvrie: Concurs de comptabil la «cassa de păstrare» în Seliște. — Concurs de veterinar în Cristian și Vulcan, comitatul Brașov.

M. Sa Monarohul nostru alaltăieri dimineață a sosit din Viena la Budapesta. La 8 ore a sosit la liturgie în capela castelului, la 10 a dat audiențe generale; după dîneul de curte dela 5 ore p. m. a eșit la gară întru întîmpinare fiecei sale Archiducesa Gizella, cu care la 7^{1/2}, seara a plecat la Gödöllő. Azi s'a re'tors la Budapesta și a dat audiențe. După programul de până acum M. Sa va petrece în Ungaria până la 15 Noemvrie.

Împăratul Wilhelm II. al Germaniei în Aprilie a. v. va face regelui Umberto I. al Italiei vizită la Roma.

Un episcop — foarte înțelept.

Episcopul rom.-catolic *Ivankevics* din Rosnyó într'un circular adresat preoților de sub jurisdicțiunea sa atrage atențiunea preoților asupra decadenței materiale a poporului și asupra emigrațiilor ce iau dimensiune tot mai mare. »Cauza unică a acestora e, că poporul slovac nu știe ungurește și de aceea nu poate sustine emulațiunea nici cu munca sa, nici cu produsele industriei sale de casă«. Pentru a scoate deci din miserie pe credincioșii slovaci ai eparchiei sale și a-i reținé dela emigrări, episcopul a dispus, că în toate școalele catolice din diecesa *Infelepfiei Sale* se propună »a leglekismeretesebben« (în cel mai constiențios mod) *limba maghiară*, mai făcend de sfântă datorință preoților să înființeze fiecare în parohiile lor *reuniuni de cântări și de lectură maghiare*, în cari adulții să se esercite în limba maghiară învățată în școală. Vêduș comedija!

Rectificare. În darea de seamă publicată în nr. 233 al «Tribunei» s'a străcurat o greșală și adică: Esc. Sa Mihail Pavel a conferit pentru fondul de premiare a învățătorilor: 2 fl. și nu 1 fl. precum s'a tipărit

Dela «România-Jună» ni-se trimite următoarele rânduri: »Toate acele stimulate doamne, domnișoare, precum și domni, cari au primit din partea societății acad. «România-Jună», cu ocaziunea aranjării petrecerii din 4 Martie a. c. liste, cu rugarea să binevoiască a colecta în favorul fondului alumnului societății, sunt rugați pe această cale a le retrimite în timpul cel mai scurt — fie ele cu ori-ce rezultat — la adresa: «România-Jună», Viena, IX/2, Lazarethgasse 26, — pentru a pute încheia definitiv socotelile acelei petreceri.

Viena, în 2 Noemvrie 1899.

Din ședința comitetului:

Med. Marius Sturza,
președinte.

Techn. G. Barbul,
secretar.

Virilistii Brașovului. În lista virilistilor pe anul 1900 ai orașului Brașov sunt succepuți următorii Români: George B. Pop, privatier (26) cu 1133 fl. 16 cr. dare directă, Nicolae Eremia comerciant (31) cu 1021 fl. 85 cr. dare directă, George Eremia, antreprenor (32) 995 fl. 48 cr., fundatiunea »Juga«, (49) 853 fl. 20 cr., Simion Damian, advocat (54) 806 fl. 66 cr., Iosif Pușcariu, advocat (57) 790 fl. 68 cr., Petru Nemes, notar public (59) 748 fl., Ioan Dușoiu, comerciant (66) 685 fl. 34 cr., Dr. Aurel Murășan, proprietar de tipografie (67) 677 fl. 36 cr., filiala »Albina« (99) 506 fl. 78 cr.; suplenți: Constantin Ioanides, fabricant (12) 456 fl. 60 cr., Vasile Popovici, măsar (21) 437 fl. 72 cr., Ioan Săbădean, comerciant de ghetă (37) 395 fl. 90 cr., Teochar Alexi, comerciant (38) 391 fl. 75 cr., Constantin Orghidan, măcelar (43) 379 fl. 65 cr., Francisc Socec, proprietar de case (44) 378 fl. 87 cr. — Primul virilist e proprietarul de fabrică și apotecar diplomat Carol Czell cu 7366 fl. 14 cr. dare directă, ear' ultimul (100) e advocatul Iuliu Iekel cu 501 fl. 82 cr. dare directă. Între suplenți primul e comerciantul de mobile Francisc Papp cu 499 fl. 60 cr. dare directă și ultimul (50) e curandul Maurițiu Wächter din Sibiu, cu 353 fl. 57 cr. dare directă.

Recurse și reclame în contra listei se pot face până la 19 Noemvrie n. la magistratul orașului.

»Incendii«. Ni-se scrie: La notița din cronica prefiutului d-voastre ziar de dto 24 Oct. (5 Noemvrie) a. c. nr. 235, sub titlul »incendii«, în interesul adevărului vin a constata următoarele:

Incendiiul din Săcel a isbucnit nu Luni în săptămâna aceasta, ci în 11/23 Octomvrie a. c. La localizarea și stingerea focului din Săcel au luat parte conlucând neobosit pompierii din toate comunele aparținătoare cercului Seliște, afară poate (?) de comuna Tilișca. E drept că Seliștenii s'au prezentat cei dintâi la fața locului, ei 'și-au împlinit însă numai datorința, căci erau vecini și primii observatori ai focului.

La localizarea și stingerea focului din Gurariului însă pe lângă pompierii din comunele învecinate (din Seliște s'a prezentat numai căpitanul I. Banciu cu o pompă și o bute pentru apă), cei dintâi au fost pompierii din Orlat și după pompierii din Gurariului celor din Orlat li-se cuvine partea leului.

Summ cuique!

Desinteresatul.

„Foia Pedagogică” din Sibiu, publică o lungă recenziune despre *Almanahul învățătorului român*. Ea scrie între altele:

„*Almanahul învățătorului*, asupra întocmirii și menirii căruia ne-am dat părerea în anul trecut, a apărut acum în al doilea an, cu îmbunătățiri în întocmire și în cuprins. Almanahul intenționează, după cum spune autorul în prefață, a oferi învățătorilor „un loc de întâlnire comună, unde fără de nici o deosebire se-și poată da mâna, spre a se ajuta, și se-și poată spune câte o vorbă colegială, frățească spre a se mângâia și îmbărbăta în susținerea luptei grele, ce o duc pentru luminarea poporului român.”

După ce îi arată pe larg cuprinsul, autorul recenziunii încheie astfel:

„Almanahul e împodobit cu două stampe bine reușite, reprezentând pe profesorul Dr. D. P. Barcianu și pe învățătorul I. Pop Reteganul. *Hărta e fină, tiparul frumos și curat, ajustarea esterieară plăcută.*”

Faptă nobilă. Georgiu Saba și soția sa Marișca, din comuna Finteușel, au dăruit bisericii din Posta (Chior) un rînd întreg de vestimente bisericesti.

Parohie gr.-or. română în Panciova. Duminecă, 5 Noembrie n., s'a efectuat în Panciova despărțirea ierarhică a Românilor de către Sârbi. Actul s'a săvârșit în casa diecesană în prezența emisiișilor delegaționali și cei ai Consistoriului din Caransebeș și a reprezentanților autorității politice din Panciova. Toate conclusele s'au luat unanim și cu însuflețire, — scrie corespondentul. Mai restează încă aprobarea Consistoriului, după care noua parohie își va începe activitatea.

Petrecere în Borgo-Prund. Din prilejul sfeștaniei și deschiderii festive a hotelului comunal, reprezentanța comunei Borgo-Prund va aranja Duminecă (19 Noembrie) petrecere cu joc, al cărei venit este destinat pentru casina ce e a se înființa în Borgo-Prund. Prețul de intrare 80 cr. persoana și 50 cr. pentru persoană în familie. Cei cari doresc a participa și la prânzul comun, care se va da după săvârșirea sfeștaniei, se binevoiesc a se înștiința la comitetul aranjat, compus din dd. Teodor Vrașmaș, Teofil Vlad, Dr. Nicolae Hângănuș și Victor Varna. Taxa pentru participare e 3 coroane.

Brutalitățile dela miliție. În lagărul dela Piliș-Ciaba suboficerii pe timpul deprinderilor de arme tractaseră foarte brutal cu rezerviștii. S'a introdus cercetare, care terminându-se zilele trecute, un suboficer a fost osândit la arest de patru luni, ear' ceilalți la câte 21 zile „Einzel”.

Bustul principesei Elisabeta. Sculptorul Oscar Spete din București a lucrat în marmora bustul principesei Elisabeta. Sculptura este executată admirabil. Dl Spete a dus bustul la Sinaia și l'a arătat principelui Ferdinand și principesei Maria. Săptămăna aceasta bustul va fi expus la Ateulul din București, unde îl va pute vedea lumea în fiecare zi.

Telefon în comitatul Timiș. Rețeaua telefonului comitatului Timiș e gata deja și data comunicățiunii în cercurile Aradul-nou, Vinga, Deta și Vêrșet, anume în cercul Aradul-nou cu centre de comunicațiune în Aradul-nou, Zădărlac, Fönlac, Nemet-Szt-Péter, Székessut, Nemet-Sağh și Szépfalu; în cercul Vingei cu centrele Vinga, Mănaștur, Varjas, Baraczháza, Chnez, Oroczyfalva, Mercozyfalva, Bruckenau și Benecul-nemțesc; în cercul Dettei cu centrele Deta, Gattaia, Möriztöld, Denta, Temes-Butyin, Soosd și Gertenyes; în cercul Vêrșetului cu centrele Vêrșet, Varadia, Sredistea-mare, Temes-Kutas, Jamul-mare, Clopodia, Stamora și Moravița. În curând va fi gata și se va da comunicațiunii rețeaua cercului Cubin. Afară de acestea s'a dat deja comunicațiunii linia interurbană Timisoara—Vêrșet cu centrele Timisoara, Vêrșet, Ciacova și Deta, și linia interurbană Timisoara—Aradul-nou, cu centrele intermediare Vinga și Aradul-nou. Restul rețelei va fi gata peste câteva săptămăni.

Explosie de benzin. În Nagyszombat în prăvălia comerciantului Smekal a explodat Sămbătă noaptea un mare transport de benzin și petrol. Au fost uciși de explozie trei oameni.

Congres contra grindinei. Ieri s'a deschis în Casale sub presidenția ministrului de agricultură Vagliasindi congresul regnicolar al Italiei, în care se discută mijloacele de apărare în contra grindinei. E vorba, ca împărțirea norilor de grindină prin pușcături de tunuri ori trascuri să se introducă în mod obligatoric în întreaga Italia.

Un mare proces de fraudă. Zilele acestea se începe în Atena pertractarea procesului de fraudă a comercianților din Corinth, cari au furnizat guvernului în preț de contribuție bucate stricate, cauzând astfel statului pagubă de mai multe milioane. Sînt deșinuți

până acum 17 comercianți de frunte, pe lângă cari mai sînt puși sub acuză încă alți 32. Sînt între ei cinci inși cu avere de mai multe milioane. Împreună cu ei sînt puși sub acuză și doi mari ofițianți ai ministerului de finanțe. Ca martori sînt citați peste o sută de inși. Pertractarea va dura câteva săptămăni.

„TRIBUNA” se poate cum-păra cu numărul a 5 cr. în Sibiu la librăria Michaelis, strada Cîrnădiei 27, ear' în Alba-Italia la librăria Weiss (la loterie) în piață.

În Neapol s'a dat Duminecă o mare sêrbare (rugă) în cinstea Madonnei Pompeiane (Madonna di Pompei), cu care ocaziune în firul producțiunilor pirotehnice, o rachetă a explodat în mijlocul publicului, ucigînd pe Alfonso Renssi (15 ani) și pe Giuseppe Covino (6 ani). După explozie s'a iscat mare panică în public, fiind foarte mulți inși răniți.

ECONOMIE.

„Reuniunea economică în Orăștie”. Sămbătă după amezai s'a constituit la Orăștie „Reuniunea economică”, a cărei convocare făcută prin inițiatorul ei, dl Dr. Ioan Mihai, o am publicat și noi. Românii orăștieni sînt și ei cam înapoi, căci s'au deslășuit și între dînșii mai ales în timpul din urmă, patimi omeneste, — dar în „Reuniunea economică” au vîzut toți o lucrare atât de importantă, atât de folositoare pentru popor (cu atât mai onorific pentru inițiatori!), cât au grăbit și unii și alții la adunarea ei constituantă. Și de aceea comitetul ales a și eșit compus din elemente luate și din o parte și din alta, primindu-se întocmai lista propusă de o comisie de candidați, mixtă și ea. S'au produs și oare-cari animosități, dar' se nădăjdum că acelea nu vor împiedeca lucrarea inasși spre țintele frumoase, pe cari inițiatorii Reuniunii le-au avut și le au în vedere.

Eată lista celor aleși spre a conduce Reuniunea:

Președinte: Dr. Ioan Mihai; vice-preș.: V. Domșa și A. P. Barcian; secretar: Ioan Moja; casar: P. Belei; econom: C. Baicu.

În comitet: Ioan Mihai, Nicolau Vlad, Daniil David, Dr. A. Muntean, Ioan Lăzăroiu, Dr. S. Moldovan, Dumitru Robj și A. Boca, din Orăștie; apoi N. Andrei (Căstău), I. Flegeriu (Romos), Ios. Indrieș (Băcîint) și N. Mihăilă (Vinerea).

Comunele din jur au fost binișor reprezentate la adunare.

În curînd comitetul va lansa un apel către public pentru înscriere de membri, și își va arăta în linii mari, programul de muncă.

Tribuna Literară.

Din „Vox Urbis”.

În Roma apare deja de un an în limba latină o revistă ilustrată. Revista poartă următorul titlu:

„Vox Urbis”

De litteris et bonis artibus commentarius.

Bis in mense prodit.

Cunoscătorii limbei clasice laudă construcțiunile ciceroniane ale colaboratorilor, deși puritatea limbei nu se poate numi ciceroniană, din pricina că lexiconia limbei s'a îmbogățit în timp de 2000 de ani, ear' revista nu se restrînge numai la noțiunile cunoscute pe vremea lui Cicero, ci se ocupă de toate mișcările literare, artistice, ba chiar și politice ale secolului.

Las se urmeze aici câteva titluri de articole din ultimul seu număr (XX):

„De foedere inter latinae Americae meridionalis nationes”. — Romanus.

„Orientalis antiquitatis cultorum urbanus conventus”. (Congresul orientaliștilor). — W. M.

„Sapientibus cultoribus orientalium antiquitatum salutatio”. — Guido Bacelli etc.

Tot în acest număr se ocupă „Vox Urbis” și cu jocul „Oina”, publicînd și tabloul în care se află fotografat dl R. S. Corbu, măiestru de gimnastică dela liceul Bălescu din Brăila, înconjurat de 10 elevi ai d-sale, cu cari a eșit învingător la concursul ținut anul școlar trecut la București. Tabloul și descrierea jocului au fost trimise la Roma de dl Atanasiu, profesor la Brăila, căruia îi

adresăm mulțumirile noastre, pentru-că a contribuit în acest mod la răspîndirea numelui de Român, ca popor de viță latină. Nici-odată n'ar fi venit mai la timp acest articol ca acum, când solidaritatea de rasă între Români și Italieni s'a manifestat atât de splendid la colunna lui Traian, și când adversarii nostri millenari mor de ciudă, că n'au reușit să facă a crede pe savanții străini, că Românii n'au ce căuta la acea colună.

Trebuie să facem însă o observație.

Numirea de „Rumeni”, luată după cea franțuzească, nu o găsim de loc adevărată și credem, că ar fi fost mult mai bine, dacă se scria „Daco-Romani”, așa cum scriau gramatici nostri pe la sfîrșitul secolului trecut și pe la începutul celui prezent (vezi Alexi: *Gramatica Daco-Romana sive Valachica. Viennae 1826*).

Și acum las se urmeze în traducere numitul articol:

Despre un joc cu mingea la Români.

(De pilari quodam ludo apud Rumenos).

Tabloul fotografic, pe care-l prezentăm cetitorilor nostri, l'am primit cu cea mai mare bucurie, împreună cu o scrisoare din România dela prea stimatul bărbat R. I. Anastasiu. Toți aceia, cari au vîzut mai de multe-ori din revista noastră, căt de mult cultivăm noi studiul lucrurilor și națiunilor latine, vor ghici plăcerea ce am avut-o la vederea acestora.

Tabloul reprezintă un detașament de tineri jucători, aleși din liceul real român „Nicolae Balasoc” (Bălescu! — Tr.), în mijlocul cărora se află magistrul de gimnastică Radu S. Corbu. Ear' detașamentul este acela, care la ultimul concurs al acestui an, ținut în capitala țerei, București, dintre toți jucătorii adunați din toate școlile României, a eșit învingător. Aveți, așadar, înaintea ochilor niște învingători, avînd fiecare o medalie și bucurându-se de triumful câștigat și de premiul, ce reprezintă într-o superbă sculptură de bronz pe un atlet purtător de făclie, semnificînd oare-cum „lumina câștigată prin putere”. (*Lumen viribus partum*).

Dar' numele jocului „Oina” mărturisesc, că precum mie așa și vouă, cred, că v'este necunoscut, așa că nu va fi fără interes, dacă voi eu espica puștel lucrul cu cuvintele inasși ale prea stimatului bărbat. N'am de zis nimic despre originea latină a numelui: căci de vreme-ce în toate peripecțiile jocului ne întîmpină numiri pastorale, nimic mai corect decît a se credem, că oina este un cuvînt corupt din *ovinum* sau *ovulinum*. Deși despre „pila ovina” mi-se pare că nicăiri nu se amintește la cei vechi, afară de vorbele lui Serenius Samonius:

Aut tu sume pilam, quae caudis hae ret ovinis, ceea ce de sigur nu se înțelege despre joc, ci mai curînd despre grăsimia aceea, care crește adeseori pe lângă coada oilor.

Însă la străbuni erau foarte multe jocuri cu mingea, pe cari le amintește prea învățatul bărbat, așa: „pila folis”, „pila trigonalis”, „pila paganica”, la cari se mai poate adăuga un fel de joc femeiesc, pe care-l numiau „resiculum”.

Dar', ca se ne întoarcem la oină, aceasta se joacă de două tabere adverse, dintre cari pe una o numesc a „păstorilor”, ear' pe a doua a „militarilor”. Alegerea taberelor se face înainte de luptă, după-cum se obișnuiește de comun în asemenea casuri, prin designarea conducătorilor, așa însă, că jucătorii din ambele părți se prezintă în număr egal în sferisteriu (locul destinat pentru jocul cu mingea. Tr.) și se poartă fiecare la locul seu. Așadar atît militarii cari atacă, cît și păstorii, cari resping atacul, înarmați cu bețe de lemn vin la răboșiu: primul militar ales prin lovirea cu bețul aruncă mingea în câmpul păstorilor și îndată — așa este legea jocului — trebuie să iee fuga până la arborele, sau alt semn, hotărît de mai nainte și care se află la o îndepărtare de sute de pași dela luptători. Într'aceea păstorii au dreptul de a-și schimba sorțul, ori lovind pe inimicul care fuge, cu mingea, înapoiată numai decăt, ori respingînd-o încă pe când sbura în tabăra celor-ce atacă, ocupau castelele militarilor, ear' militarii se retrag în pozițiile mai inferioare ale păstorilor; astfel se continuă jocul cu aceleași reguli. Cu înțetul însă, militarii loviți chiar primară cu mingea în fuga lor spre arbore, se retrag din câmp ca vulnerați și împunînd tabăra, deschid drumul spre învingere soților lor mai sprinteni.

Cu drept cuvînt, așadar — cău-tînd un joc asemănător cu acesta între jocurile celor vechi — prea stimatul bărbat amintește pe acel numit *harpastum*, pe care străbunii îl mai numiau și pe grecește, *sphaeromachia*. Acesta se numia așa dela *ἀράξ*, fiindcă mai mulți își dedeau silința să prindă balonul (folis) aruncat; și jucătorii împărții în două părți, ca să arunce asupra adversarilor mingea, uitau să o trimită înapoi în sbor, ci se luptau împrejurul ei, după-ce a căzut și trîntindu-se unii pe

alții la pămînt, se murdăreau de pulbere și sudoare.

De sigur un fel de joc obositor și potrivit numai cu cei mai înaintați în vîrstă.

Din care cauză admit cu plăcere părerea prea stimatului bărbat, că originea jocului „Oina” este de a se deduce din jocurile străbunilor, nu însă în forma esactă, cum există în prezent, nici după regulile cu cari este impus jocul de mai marii învățămîntului în România. Căci nici „*harpastum*”, nici „*pila trigonalis*”, sau „*folis*”, sau „*paganica*” nu se potrivește cu el; din contră „Oina” se deosebește foarte mult într'un punct de toate jocurile celor vechi, și anume că mingea se lovește cu bețul, pe când mingele celor vechi erau vibrante numai cu mâinile.

Încăt pentru Italia, n'am auzit se se practice asemenea jocuri la popor, ci se joacă mai ales cu „*pila folis*”, pe care, fiind mare, o aruncă cu mâinile sau cu mici timpane, sau cu brațele, ear' femeile se joacă cu rețele cu mînere și altele asemenea, cari se cred a fi primite dela Englezi; dar' ignorează cu deservire, dacă asemenea lucruri au fost practicate atît în vorbă, cît și în fapt de către străbuni.

Știu însă că e un joc foarte asemănător cu acesta ce se practică la Francezi; ear' la ai nostri, deși mai rar, am vîzut un altfel de joc nu prea diferit, la care se întrebunțează un balon foarte mare umplut cu aer, și la care, ca la vechiul „*harpastum*”, alergînd și luptîndu-se, care mai de care se-l răpească dinaintea celuilalt, — din cauza mării însă îl împinge nu cu mâinile, ci cu călcăiele.

Acestea, pe cari mi-le-a comunicat bărbatul distins prin cea mai mare politeță, le-am spus pe scurt, mulțumindu-i din inimă atît pentru-că și-a adus aminte de noi și ne păstrează amicitie, cît și pentru-că se arată cu atîta interes față de reîmpropătarea amintirilor comune ale părinților nostri.

Augustin Paul.

Album de cîntări.

— Invitate de prenumerațiune. —

Dl Gulielm Șorban, tînrul nostru pianist și compozitor, care așa de mult a fost admirat la concertul din Deva, deschide listă de prenumerațiuni la un *Album de cîntări*, care va cuprinde 20 piese, compuse și aranjate pentru voce cu acompaniament de pian și coruri.

Prețul unui exemplar din acest prețios *Album* este 2 fl. 50 cr., legat 3 fl., ceea-ce în raport cu cuprinsul e un preț destul de modest.

Recomandăm tuturor corurilor, cum și tuturor iubitorilor de musică și cîntări să grăbească a prenumera acest op, dînd o încurajare tînrului compozitor, care ne îndreptățește la multe nădejdi.

Prenumerațiunile se se adreseze direct la adresa următoare:

G. Șorban, Viena, IX. Lazarethgasse nr. 6, Th. nr. 20. Prenumerațiuni se pot face și la noi.

Avis și apel.

Înaltul minister al instrucțiunii publice și al cultelor din București a abonat pentru înzestrarea bibliotecilor populare înființate pe lângă școlile rurale 200 exemplare din scrierea mea „Novele și Schițe”, fascicoul I. Această e o dovadă că scrierile mele sînt potrivite spre acel scop. Aducîndu-o aceasta la cunoștința onor. public, îmi iau voe a-i atrage atențiunea, că din fascicoul I. al novelelor mele mai am câteva sute exemplare, cari se află aci la mine și se pot căpăta pentru prețul de 40 cr. exemplarul. Totodată fac cunoscut că am pus sub tipar broșura a II., care va fi de 5 coale tipărite și se va da cu prețul de 55 cr. (1 franc 50 bani). Deci, dacă crede onoratul public că ar merita să se tipărească întreagă scrierea mea „Novele și Schițe”, este rugat să o aboneze.

Cu stimă
Ioan Pop Reteganul,
Sibiu, Quergasse nr. 15.

INFORMAȚIUNI.

„Liga Română”, revistă săptămînală pentru interesele culturale a tuturor Românilor. Apare în București în fiecare Duminecă. Anul IV, nr. 42 din 24 Octombrie v. are următorul cuprins: Apel către abonații revistei pentru a-și achita abonamentul. — Cucerirea Transilvaniei, articol la împlinirea tricenarului luptei dela Șelimbăr și al intrării lui Mihail-Viteazul în Alba-Italia. — Aceiași sistem (la declarațiile lui Széll făcute în dieta ungară). — Zde, hier, jelen, aici. — Adunarea clerului român din Bucovina. — Pentru George Candrea. — Noul guvern în Austria. — Ordinea dinamică și ordinea morală în politică. — După congresul dela Roma (două scrisori ale dlui V. A. Urechii, reproducute din „Tribuna”). — Primejdie mare (congrua catolică). — Românii din Bosnia (părți alese din articolul lui Emile Laveleye, publicat în „Revue des deux Mondes”). — Politica de naționalitate a lui Széll. — Din presa de peste munți. — Discursul dlui I. Lupu, vicepresidentul camerei Austriei. — Neue Magyarisirungsversuche in Ungarn. — Informațiuni.

„Familia”. Apare în fiecare Duminecă în Oradea-mare. Abonament pe an 8 fl., pe o jumătate de an 4 fl., pe 3 luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei. Anul XXXV., nr. 43 din 24 Oct. v. are următorul cuprins: Ștucium, novellă de Margareta Moldovan (am reproduso la foioară). — Măntuire, poezie, de Maria Cuntan. — Solia (poezie după Heine), de St. O. Iosif. — Pe vîzute, amintire, de Duju. — Doine și hore din cercul Vascău, Beluș și Ceica, adunate de Vasile Sala. — La Salon: Recenziunea dlui V. A. Urechii asupra volumului de poezii „Gînduri și vise”, de G. Murnu. — Notife biografice și aprecieri asupra activității literare-pedagogice a profesorului Dr. Daniil P. Barcianu. — Știri literare, teatrale, musicale, artistice, bisericesti-școlare și sociale.

Ilustrațiuni: Dr. D. P. Barcianu (portret). Italiană aducînd apă la tablou.

Opera „Neaga” de Carmen Sylva, musica de Hallstromm, pe care o anunțăm în nr. trecut, pentru stagiunea aceasta a opere române din București, se va juca cu decoruri făcute anume. Pentru montarea acestei opere dl Aslan, directorul scenei, împreună cu d-nii Romeo Girolamo, pictorul teatrului și Berger, șeful atelierului de costume, au vizitat salinele dela Slănicul din Prahova și localitatea Rucărul, din Mușcel. Aceasta spre a se monta cît se poate de esact opera „Neaga”, care reprezintă în unele acte interiorul unei saline și localitatea Rucărului. (Familia).

A apărut.

„Mărturisirea ortodoxă”, corectată de o comisiune a Sfîntului Sinod din România și ca edițiune proprie a Sfîntului Sinod.

„Gramatica limbei române pentru cl. I. și II. gimnasială, reală și civilă”, — de Nicolae Bogdan, profesor la gimnaziul din Brașov. Edițiune făcută cu ajutor din fondul „Coresi”. Editura autorului Prețul 2 coroane.

„Marșul Bosniacilor”. În editura de musicalii Otto Maass, din Viena VI., a apărut 2 marșuri nou: „Die Bosniaken Kommen”, de Ed. Wagnes și „IV. Bosniaken”, de H. Pavlis, — pentru piano, zitheră, orchestră etc. Catalogul de musicalii a lui Maass se trimite gratis și franco ori-cui îl cere.

POSTA REDACȚIUNII.

Dlul I. Fardianu, inv. în R. N'ai înțeles bine articolul dlui „Dela școală”. Departe de a fi detras ori a fi voit să detragă din demnitatea „Foii Pedagogice”, sau a redactorilor ei — autorul a sbiciuit tocmai nepăsarea învățătorilor, cari nici gratis n'au grăbit să ceară această foie, — dar' se o aboneze? Dacă ar fi fost vorbă de detracți, cum în mod fals ai cetit d-ta, domnii redactori dela „F. P.” s'ar fi apărut singuri. Nu s'a zis în acel articol nici că „Almanahul” dlui I. Velcean ar fi mai bun ca „F. Ped. Nici comparație nu se poate face între revista aceasta pedagogică, pe care și noi totdeauna am recomandat-o, și între „Almanahul inv. rom.” care e Căldărul și ajutorul învățătorului, și pe care deasemenea îl recomandăm. Bunii învățători le vor procura amîndouă, nepăsătorii nici una, și contra acestora a scris „Dela școală”. — Vom reveni și noi.

„Interpelarea” în cauza adunării convocate pe 28 Oct v., în cauza conviciului învățătorilor, de ar avî rost, e întîrziată. Adunarea se ține mîne.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Diracțiunea: Leo Bauer.

Joi, 9 Noembrie n.

Ultimul debut al cîntăreței de operă Lili Lejo.

Das Glöckchen des Eremiten.

Operă comică în 3 acte, de A. Maillart.

Inceputul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.

La 8 Noembrie n. 1899.

Hotel „Împăratul Romanilor”: Kleiner, colonel din Tirgul-Murêșului; Riedel, locotenent din Alba-Italia; Bucsy, cons. tech. din Cluj; Zsigmond, oficial din Sepși-S-Georgiu; Weil, inginer din Comorn; Henning, asc. de drepturi din Sigheșu; Strauss din Budapesta, Baron Huszár din Cluj; privatieri: Ditrichstein din Cluj, Losnig din Caz, Laubner din Reichenberg, Deutsch, Lang, din Brașov, Veszeley, Feitel, Kauders, Fleischmann, Heusler, din Viena, Steinhart, Telesky, Löwinger, din Budapesta, comercianți.

Hotel „Neurhrer”: Iulia Fabian cu fiica, privatieră din Făgăraș; Rosenberg din Viena, Száto din Budapesta, comercianți.

Hotel „Meltzer”: Gergely, proprietar din Odorheiu-săcuesc; Hagea, jude comunal din Muzsina; Engel, oficial din Budapesta; Halbrecht, comerciant din Făgăraș.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

Deschidere de restaurant!

Am onoare a face cunoscut onoratului public, că

ospătăria și restaurantul meu

din **strada Măcelarilor nr. 21** l-am strămutat în
edificiul nou nr. 15

din ulița brânzei (Rosenanger)

și îl voi deschide în 9 Noembrie n. a. e.

Garantând pentru serviciu prompt, mâncări escelente și
beuturi curate (pe lângă vinuri, bere de Steinbruch cu 8 cr.
paharul), rog sprijin prin numeroase cercetări.

Sibiu, la 8 Noembrie 1899.

Martin Hartmann.

[349] 1-2

Din cauza liquidării și mutării din Sibiu vânzare totală (Ausverkauf) pe lângă controlă oficială.

Din cauza **părăsirii comerului și a stămutării**
din Sibiu

Vânzare totală (Ausverkauf)

pe lângă controlă oficială conform deciziei magistratului
orașesc nr. 16498/1899.

Îndeosebi deamă de atențiune e împrejurarea, că în
scopul desfacerei grabnice am dispus ca din toate **stofele,**
fine, de lână de oaie, de diferite sorte, trimise în deposit la

Atelierul meu de croitorie,

să se confecționeze **vestimente pentru bărbați și copii,**
pe măsură. On. public are deci ultima și cea mai bună
ocasiune a se aproviziona cu vestimente ieftine și bune, de
confecțiune proprie și nu fabricate.

Ghete, pălării și ploiere, cum și toți ceilalți articli,
cât timp va ține proviziunea prezentă, se vor vinde asemenea
în **desfacere totală** (Ausverkauf).

Localul de prăvălie e de închiriat încă pe **cinci ani**
următori.

Stelajurile și întreg aranjamentul prăvăliei sunt

de vânzare

cu prețuri ieftine.

Cu distinsă stimă:

Isak Ascher,

deposit de vestimente

[348] 1-15

Sibiu, strada Cismădiei nr. 4-6 în edificiul Comandei de Corp.

Din cauza liquidării și mutării din Sibiu, vânzare totală (Ausverkauf) pe lângă controlă oficială.

Bancă și casă de schimb (zarafie)
societate pe acțiuni

BUDAPESTA, V., strada Dorothea nr. 12.

Prima tragere la sorți

loteriei de clase a V-a

reg. ung. privilegiată

se începe de la 16 și 17 Noembrie. Losuri
valabile la această sortire oferim cu prețurile
originale, anume: [823] 8-15

los întreg.	los jumătate,	los pătrar	los optim,
fl. 6.-	fl. 3.-	fl. 1.50	fl. .75

Comandele se efectuează prompt.

1007. sz.
1899. eln.

[347] 2-2

Pályázati hirdetmény.

Szeben vármegyében üresedésbe jött 500
forint évi fizetés és 100 forint lakbérrel java-
dalmazott II. oszt. vármegyeli irnoki állásra
ezen pályázatot nyitok és felhívom pályázni
óhajtokat, hogy az 1893. évi I. t. cz. 19. §-ában
követelt minősítés, keresztlevele, erkölcsi bi-
zonyítvány és eddigi alkalmaztatásakat igaz-
oló okmányokkal szabályszerűen felszerelt pá-
lyázati kérvényüket folyó évi december hó
8-ig hozzám nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy az 1873. évi II. t. cz.
5. §-ában előirt igazolvánnyal bíró altisztek
ezen állomásra előnnyel bírnak.

Nagy-Szeben, 1899. évi november
hó 5-én.

Thálmánn.

főispán és százsispán

Cine vrea să câștige

400 mărci (circa 250 florini)

câștig lunar, *garantat*, cinstit și fără
risic poate se câștige, aceia care își trimit
adresa și o marcă postală sub V. 21 la
Annoncen-Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-
Lindenau. [315] 9-52

La librăria „Tipografiel”, soc. pe acțiuni
în Sibiu se vând:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 1 fl. v. a.

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiești.

Testamentul meu și Conferențe publice.

Prețul 1 fl. 50 cr.

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Șaluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat,
pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite
tablouri în casa fiecăruia Român.

Prețul unui exemplar 25 cr.

Librăria „Tipografiel”,
Sibiu, soc. pe acțiuni.

„Tipografiel”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Se afă de vânzare:

George du Maurier

TRILBY.

IN ROMANEȘTE
DE
AFIN DE LA TUSCIA.

Prețul 1 fl. v. a. plus 5 cr. porto.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni Sibiu.

Se afă de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

Pentru tipar responsabil: Ioan Marcell.

Reîntors din Viena

unde cu multă sîrguință am ales cele mai recomandabile *mărfuri de*
modă și manufacturi, îmi permit a oferi pe lângă **prețurile cele**
mai ieftine

Cele mai noue stoffe de mătăasă, lână, cheviot și postav
pentru toilette de dame.

Tot felul de garnituri.

Mare asortiment în confecțiuni

ca: **Jaquette, Collarii, Mantille, Mantilette, în cel mai nou**
façon și foarte solid efectuate.

Mare asortiment de blănării.

ca: **Colarii, Muffuri, Colliere, Boas și Capotte pentru patinaje**
precum și

Toate soiurile de Tapete, Portiere și Perdele.

Tot felul de trebuincioase pentru croitori (Schneider-
Zugehöre) cu prețurile cele mai moderate.

Un **practicant** (învățăcel) încă se primește în prăvălia dlui

[351] 1-6

C. Nedelkovits

Piața-mare nr. 2.

Pentru oameni tineri există numeroase mijloace din
străinătate, franceze, engleze și germane, în contra
durerilor și scursurilor de țeve.

În toate casurile, în cari medicii prescriu oleu de santal,
mai consult și mai bine este a se întrebuința

Santal-Egger,

preparat din cel mai bun oleu de santal din India, prescris
pacienților din partea medicilor.

Prețul unui flacon 1 fl. 50 cr.,

la trimiterea înainte a prețului franco 1 fl. 70 cr.,

2 flacoane 3 fl.

[263] 10-40

3 flacoane 4 fl. 50 cr.

Farmacia la „Palatinul țerei”

în Budapesta, VI., Váci-körút 17.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA”

—| fondată la anul 1868 |—

în Sibiu, str. Cismădiei nr. 5 (edificiul propriu).

asigurază pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

contra pericolului de foc și exploziune:

clădiri de orice fel, locuințe și edificii economice, magazine de mărfuri, mobile,
vestimente, rufe, caré și vite de tot soiul, fructe de câmp și produse de recoltă

pe viața omului:

în toate combinațiunile, ca asigurări pe cazul de moarte, cu termene fixe, asigurări
cu plăteala de două-ori a capitalului, asigurări de copii, de zestre, rente viagere etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Acest fel de asigurare a vieții a cucerit în Germania un teren vast, astfel că numai în anul 1897 s'au
încheiat asigurări de soial acesta în valoare de peste 115 milioane mărci (188 milioane coroane). Condi-
țiunile „Transilvaniei” sunt foarte liberale și corespund condițiilor băncilor mari din imperiul german.
Se recomandă în special prețurilor, învțătorilor și economilor noștri dela sate, precum și funcționarilor etc.

Avere totală

fond de rezervă cu finea anului 1898:
985.222. cor. 58 bani.

activele cu finea anului 1899:
2.072.059 cor. 96 bani.

Stocul asigurărilor

în secțiunea asigurărilor asupra vieții cu finea anului 1898:

5293 polițe despre 7.750.000 coroane,

în secțiunea asigurărilor contra pericolelor de incendii
valori asigurate: 59.130.352 coroane.

Dela întemeierea institutului s'au solvit:

pentru desdaunări de incendii:

2.748.002 cor. 62 bani,

pentru capitale asigurate pe viață:

2.342.781 cor. 72 bani,

total 5.090.784 coroane 34 bani.

Prospecte și tipărituri se dau gratuit.

Informațiuni și oferte se primesc la Direcțiune în Sibiu, precum și la agenturile
principale în Brașov, Cluj, Arad și Timișoara, asemenea și la reprezentanții speciali în toate
comunele mai mari.

[207] 9-30

Direcțiunea în Sibiu,

str. Cismădiei nr. 5, etajul I., curtea I.